

Ruokatunneilla me hoitajat aina yritimme saada parsittua sen jutut yhteen ja ymmärrettäviksi. Ja kyllä niille sitten naurettiinkin. Lenkkeri aina aloitti tarinansa poliklinikalla ja lopetti ne leikkausalissa, eikä niitä kukaan oikein ymmärtänyt, ennen kuin saimme alut ja loput yhteen. Joskus piti kysyä apua siivoojiltakin, kun se oli puhunut myös koko matkan käytävässä.

During lunch hours, we nurses always tried to put the fragments of his witty stories together and make them understandable. And how we laughed at them! Lenkkeri had a habit of starting a tale at the polyclinic and finishing it in the operating theatre. None of us really understood his stories until we got the beginnings and the ends stitched up together. Sometimes he kept talking all the way through the corridors, so we had to ask the cleaning ladies for help.

TAHRA JA TAHRAATTOMUUS | THE SPOT AND THE SPOTLESSNESS

KUOLLEET JA TOIVOTTOMAT | THE DEAD AND THE HOPELESS

Yhtä lapiollista sementtiä kohden heitettiin kolme hiekkaa. Ensimmäisinä kesinä myllyyn sopi betonia koko sementtisäkillisen edestä, mutta pikkuhiljaa se täyttyi kovettuneista jäämistä eikä ulos tullut kuin pari lapiollista. Kaivannon reunalta alkava lankkusilta taipui ihmeellisesti nuoren pojan alla, jonka painon betoniämpärit tuplasivat. Ja kun yhdestä ämpäristä katkesi sankka, niin se toinen veti pojan väkisin alas monttuun sillan vastakkaiselle puolelle. Traktoritallia enemmän siinä kai rakennettiin miestä.

One shovelful of cement required three of sand. In the first summers the concrete mixer could handle the whole bagful of cement, but little by little the drum got filled with hardened residues, and only a couple of shovelfuls came out of it. The plank extending over the hole gave way peculiarly under the young boy, whose weight was doubled by two buckets of concrete. So when the handle of one of the buckets snapped, there was nothing to keep the other from pulling him down into the pit. It wasn't so much about building a garage for a tractor but building a man.

Ei taida ihan terve olla enää lääkärikään, ajattelin, kun se alkoi kirjoittaa lähetettä sydäntutkimuksiin, vaikka nilkkaani olin tullut näyttämään. Olin jo tietävinäni, että Lenkkeri saattoi vääntää vitsiä aiheesta kuin aiheesta, mutta se korjasi luuloni ja sanoi, että vakavista asioista ei vitsaile. Kävinkin sitten kokeissa, enkä päässyt edes kotona käymään ennen kuin sydän sitten jo leikattiinkin.

Sydämen asioista Lenkkeri tiesi paljon. Sillä oli sellainen vainu.

“The doctor himself may not be very healthy,” I thought, as he was about to write me a referral for a cardiac examination. I had only come to show him my ankle. I was already of the opinion that Lenkkeri could jest about anything, but he corrected my belief and said he wouldn’t joke about serious things. Thus I went to the examination, and they didn’t even let me visit home before my heart was operated on.

Lenkkeri knew quite a lot about matters of the heart. Such a hunch he had.

Lapset olivat alkaneet kiroilla, ja me ihmettelimme, että koulussako moista ovat oppineet. Mutta he sanoivatkin, että se oli ollut Hannu-pappa, joka oli tehnyt heille selväksi kirosanojen hierarkian ja käyttökohteet. Oli sillä tavalla kantanut kortensa kekoon ja välittänyt perimätietoa jälkipolville. Lapset olivat kuitenkin osanneet olla taitojaan käyttämättä parikin vuotta, ilmeisesti karkeilla lahjotuin. He olivat huomaavaisesti luvanneet odottaa, että Hannu-pappa ehtisi ensin kuolla.

The children had begun to swear and we wondered whether they had learnt such things at school. But they said it was grandpa Hannu who had sorted out the hierarchy of swear words and their uses. In that way he had done his part passing on traditions to his descendants. The children had however concealed their skills for a couple of years – supposedly bribed with candy. They had secretly promised to wait to see grandpa Hannu die first.

Nelikymmenprosenttinen alkoholi ei ole viinaa,
tuhat mailia ei ole vielä tie, tuhat ruplaa ei ole rahaa,
miinus neljäkymmentä astetta ei ole pakkanen eikä
työ ilman loputtomuuden ja toivottomuuden leimaa
ole työtä.

– Sanonta Kolyman vankileireiltä

*Forty percent alcohol is not booze, a thousand miles
is not yet a road, a thousand rubles is not money, forty
degrees below zero is not cold, and work without
the sensation of endlessness and hopelessness is not
true work.*

– *A saying in the Kolyma gulag camps*

Ensimmäinenkin pistoolin laukaus osui. Toinen laukaus pudotti epäsäännöllisin loikin kohden metsänrajaa ryntäävän haavoittuneen jäniksen kesken pompun. Se oli mahdoton laukaus, mutta isällä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin onnistua ja saada hutiloimalla aloitettu työ tehdyksi. Eläintä ei saanut jättää kitumaan, ja pakon edessä on itsestään löydettävä tavanomaisuuden ylittäviä kykyjä. Jänis oli tietysti tullut kasvimaalle syömään porkkanoita luonnostaan ja ilman syyllisyyttä, mutta isän oli tuo luontokappale ammuttava. Muuten ei hyväksy-
mämme maailmanjärjestys toteutuisi.

Lampaillekin isä puhui kovin kauniisti ja ymmärtävästi, tarjosi aina kauraakin, samalla kun jo kohotti kirvestään. Työ tehtiin aina. Joskus mielihalusta, joskus kun ei muutakaan voinut.

Even the first pistol shot hit its target. The second shot killed the wounded hare, which was surging to the edge of the forest in the middle of its irregular leap. The shot was impossible but dad had no other option but to succeed and finish the act that he had at first bungled. The animal was not to be left suffering, and in exceptional situations one must find within oneself extraordinary capabilities. Of course, the hare had come to the vegetable garden to eat carrots by its nature and without guilt, but father had to shoot the creature or else the world order that we believed in would not make sense.

Even to the sheep dad talked very beautifully and sympathetically, and he even gave them oats at the moment he was lifting his axe. The work always had to get done, sometimes joyfully, sometimes because there just wasn't a way around it.

